

**UNION EUROPEENNE DES MEDECINS SPECIALISTES (UEMS)
EUROPEAN UNION OF MEDICAL SPECIALISTS (UEMS)
EUROOPAN ERIKOISLÄÄKÄREIDEN UNIONI (UEMS)
Suomen Otolaryngologiyhdistys ry.**

KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT - PÄÄN JA KAULAN KIRURGIA

KOULUTUSOHJELMA

JOHDANTO

UEMS:n Otorinolaryngologian- pään ja kaulan kirurgian (ORL-HNS) jaosto on laatinut erikoisalalle eurooppalaisen koulutusohjelman. Ohjelma tulee toimimaan oppaana erikoistumiskeskuksille auttaen niitä saavuttamaan UEMS:n määrittämän eurooppalaisen standardin. Olemme siirtymässä kohti pätevyYTEEN perustuvaa arviointia. Suomen Otolaryngologiyhdistys ry on toteuttanut lokikirjan suomenkielisen version.

MÄÄRITELMÄ

Korva-, nenä- ja kurkkutaudit - pään ja kaulan kirurgia (ORL-HNS) on erikoisala, joka kattaa korvan, ohimoluun ja lateraalisen kallonpohjan, nenän, nenän sivuonteloiden ja anteriorisen kallonpohjan, suuontelon, nielun, kurkunpään, henkitorven, ruokatorven, pään, kaulan, kilpirauhasen, sylki- ja kyynelrauhasten ja lähirakenteiden toiminnan, sairaudet, traumat, epämuodostumat ja muut häiriöt niin lapsilla kuin aikuisillakin. Siihen kuuluvat myös kuulo-, tasapaino-, haju- ja makuaisteihin ja aivohermoihin liittyvät häiriöt, niiden tutkimus ja hoito, sekä myös kommunikoinnin häiriöt puheen, kielen ja äänen osalta. Joissakin tapauksissa knk-erikoislääkäri tekee diagnoosin, mutta jos sairaus on läheisissä rakenteissa, hoito järjestetään tiiviissä yhteistyössä vastaavaan alueeseen erikoistuneen lääkärin kanssa.

KOULUTUSOHJELMA

Koulutusohjelma koostuu seuraavista osista:

1. Teoreettinen tietämys ja perustietojen oppiminen kirurgiasta ja korvan, ohimoluun ja lateraalisen kallonpohjan, nenän, nenän sivuonteloiden ja anteriorisen kallonpohjan, suuontelon, nielun, kurkunpään, henkitorven, ruokatorven, pään, kaulan, kilpirauhasen, sylki- ja kyynelrauhasten ja ympäröivien rakenteiden anatomiasta, fysiologiasta, patologiasta, etiologiasta ja oireopista sekä sairauksien hoidosta. Erityistä huomiota tulee myös kiinnittää audiologian, foniatrian, tasapainoelimen sairauksien, allergian, immunologian ja onkologian teoreettisiin perusteisiin sekä plastiikkakirurgian ja rekonstruktivisen kirurgian pääperiaatteisiin.
2. Koulutettavilla tulisi olla mahdollisuus ohimoluun ja nenän sivuonteloiden dissektioon. Heidän tulisi pystyä perehtymään korvan ja lateraalisen kallonpohjan, nenän, nenän sivuonteloiden ja anteriorisen kallonpohjan, suuontelon, nielun, kurkunpään, henkitorven, ruokatorven, pään, kaulan, kilpirauhasen, sylki- ja kyynelrauhasten ja ympäröivien rakenteiden kirurgisen hoidon perustekniikoihin, joko suoraan tai virtuaalisesti.
3. Kliininen vastuunkantokyky ja kirurginen kokemus karttuvat asteittain. Niiden karttuminen kirjataan lokikirjaan.
4. Sivulla 8-39 on UEMS:n ORL-HNS jaoston laatima luettelo niistä diagnostisista menetelmistä (A), ei-kirurgisista hoidoista (B) ja kirurgisista hoidoista (C) jotka kuuluvat ORL-HNS erikoisalaan.
5. Eurooppalainen koulutusohjelma edellyttää dokumentointia kaikista niistä taidoista ja operatiivisista toimenpiteistä/hoidoista, jotka on yksilöity kirurgisen hoidon alaosiassa sarakkeeseen "yleinen". Koulutettavan edistyminen kullekin pätevyystasolle tulee varmentaa.

Käytössä on kolme luokitusta:

(a=assists) Koulutettava avustaa kouluttajaa toimenpiteessä/hoidossa

(s=supervision) Koulutettava tarvitsee ohjausta/avustusta kouluttajalta suorittaessaan toimenpidettä/hoidoa

(i=independently) Koulutettava suorittaa toimenpiteen/hoidon itsenäisesti/yksin (kouluttaja on käytettävissä)

6. Lokikirjaa sovelletaan eurooppalaisiin erikoistumiskoulutuksen vaihto-ohjelmiin ja se tarjoaa johdannon erikoisalan vaativampiin taitoihin.

ARVIOINTI JA TUTKINTO

1. Koulutettavan teoreettisen ja käytännön tiedon tutkinto voi olla osa eurooppalaisia koulutusohjelmia. Suomessa erikoislääkärintutkintoon kuuluu sen yhtenä osana kuulustelu, jonka avulla arvioidaan erikoistujan tietoja ja taitoja.
2. Saadakseen todistuksen pätevydestään, koulutettavan tulee saavuttaa UEMS:n ORL-HNS jaoston asettama tieto- ja taitotaso, jotta hän voi toimia itsenäisesti korva-, nenä- ja kurkkutautierikoislääkärinä.
3. Jokaisen koulutettavan tulee olla perehtynyt kaikkiin diagnostisiin ja terapeuttisiin (kirurgisiin ja ei-kirurgisiin) menettelytapoihin, jotka kuuluvat korva-, nenä- ja kurkkutautien - pään ja kaulan kirurgian erikoisalaan.
4. Kouluttaja on vastuussa koulutettavan pätevyden varmentamisesta lokikirjaan niihin sarakkeisiin, joiden otsikkona on "yleinen". Hänen tulee merkitä viimeiseen sarakkeeseen 6 päivämäärä ja varmennus, jolloin vaadittava pätevyys saavutettiin.
5. UEMS:n ORL-HNS jaosto tulee jatkuvasti päivittämään lokikirjan sisältöä alan kehityksen vaatimalla tavalla.

LOKIKIRJAN SISÄLTÖ

Lokikirja on jaettu kuuteen osaan

- I Perustavoitteet
- II Otologia
- III Nenä ja nenän sivuontelot
- IV Kurkunpää, hengitystiet
- V Suuontelo, nielu, ruokatorvi
- VI Pää ja kaula sekä esteettiset näkökohdat

Osassa I, perustavoitteissa, lueteltujen aiheiden osalta tulee saavuttaa vaadittava tietämys ja osaaminen. Osa taidoista on voitu hankkia jo ennen virallisen erikoistumiskoulutuksen aloittamista.

Seuraavat osat II - VI koskevat ajankohtaisia erikoisalan aiheita. Tietämys, kokemus ja taidot jaetaan kolmeen alaosiioon:

- A Diagnostiset menetelmät
- B Ei-kirurginen hoito
- C Kirurginen hoito

Koulutettavan tulee tuntea ja ymmärtää diagnostiset menetelmät ja ei-kirurginen hoito.

Lokikirjan sarakkeet alaosioiden (C) kirurginen hoito on jaettu kahteen osaan.

1. Yleinen

Tämän otsikon alla on lista asioista, joista jokaisen koulutettavan on saatava henkilökohtaista kokemusta koulutusjakson loppuun mennessä, jotta saavutetaan UEMS:n edellyttämät suositukset ja korkealaatuinen lääketieteellinen taso.

2. Vaativa

Tämän otsikon alla on luettelo taidoista ja operatiivisista menetelmistä, jotka yliopistollisten tiedekuntien tai muiden erikoistumista ohjaavien yksiköiden on tarjottava. Koulutettavan ei edellytetä osaavan suorittaa näitä toimenpiteitä/metelmia eurooppalaisen koulutusohjelman aikana. Kaikilla koulutettavilla tulee kuitenkin olla tietämys näistä menetelmistä.

Koulutettavan edistyminen kirjataan vuosittain (vuodet 1 - 5) ilmoittamalla suoritettujen **toimenpiteiden lukumäärä** kolmessa kategoriassa

- (a) Koulutettava avustaa (assists) kouluttajaa
- (s) Koulutettava tarvitsee kouluttajan valvontaa/avustusta (supervision) suorittaessaan toimenpidettä/hoidoa
- (i) Koulutettava suorittaa toimenpiteen/hoidon itsenäisesti/yksin (independently) kouluttajan ollessa käytettävissä

Esimerkiksi:

	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi		
	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i
Myringoplastia	-	-	-	3	-	-	4	3	-	-	4	2	-	-	10

Asianomaisen kouluttajan tulee allekirjoittaa ja päivätä sarakkeeseen 6, milloin koulutettava on saavuttanut pätevyyden kulloisessakin toimenpiteessä tai hoidossa.

SÄÄDÖKSET KOULUTUKSESTA JA VIERAILUISTA

Koulutettavia kehoitetaan tutustumaan UEMS säädöksiin erikoislääkärikoulutuksesta www.uems.net. ORL-HNS jaosto on muuttanut näitä säädöksiä heinäkuussa 2001 ORL-HNS vaatimusten osalta. Kyseinen dokumentti on nähtävissä jaoston internetsivulla www.orluems.com.

Internetsivulla on myös UEMS säädökset:

1. Lääketieteellisestä jatkokoulutuksesta
2. Laadunvalvonnasta
3. Vierailuista koulutuskeskuksiin

Lokikirjaan voidaan kirjata ja säilyttää tietoja myös sähköisesti.

Koulutettava:

Etunimi

Sukunimi

Syntymäaika

ON SUORITTANUT UEMS ERIKOISTUMISLOKIKIRJAN
MUKAISEN KOULUTUKSEN ERIKOISALALLA:
KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT – PÄÄN JA KAULAN
KIRURGIA

Koulutuksen aloittamispäivämäärä: _____

Koulutuksen suorittamisen päivämäärä: _____

Ensisijainen koulutuskeskus	
Vastaavan kouluttajan nimi	

Vastaavana kouluttajana vakuutan, että alla oleva rekisteri diagnostisista, ei-kirurgisista ja kirurgisista menetelmistä on totuuden mukainen.

Päivämäärä: _____ Kouluttajan allekirjoitus: _____

Koulutettavana vakuutan, että annetut tiedot diagnostisista, ei-kirurgisista ja kirurgisista menetelmistä koskevat sellaisia toimia, jotka olen itse suorittanut tai joissa olen ollut avustajana.

Päivämäärä: _____ Koulutettavan allekirjoitus: _____

I. Perustavoitteet

<i>Perusteiden tuntemus:</i>	
1	Ensihoito ja elvytys
2	Infektioiden ehkäisy ja hoito
3	Antimikrobilääkitys
4	Lääkeinfuusiot /veriryhmät/ristikoe yms.
5	Hemostaasi
6	Syöpätaudit
7	Haavan paraneminen
8	Yleiset kirurgiset tekniikat
9	Plastiikkakirurgian ja rekonstruktivisen kirurgian perusteet
10	Kudos- ja elinsiirrot
11	Pehmytkudoksen ja luun traumatologia
12	Immunologia
13	Endokrinologia
14	Enteraalinen ja parenteraalinen ravitseminen
15	Psykosomaattisen tutkimuksen ja hoidon perusteet
16	Säteilysuojaus
17	Lääketieteellinen laadunvalvonta
18	Eettiset periaatteet ja potilaan suostumus leikkaukseen
19	Sosiaalilainsäädäntö
20	Ravinto-opin perusteet
21	Tärkeimmät laboratoriomenetelmät
22	Tärkeimmät laboratoriotutkimukset,
a.	indikaatiot, oikea näytteenotto ja näytteiden käsittely
b.	tulosten tulkinta
23	Normaalit veriarvot
24	Bakteriologia ja mykologia
25	Sienten havaitsemisen perusteet (soluviljelmät)
26	Antimikrobilääkitys
27	Kasvainmerkkiaineiden analysointi
28	Allergologiset laboratoriotutkimukset

Koulutettavan tulee tuntee ja ymmärtää toimenpide/hoito

	Päivämäärä jolloin tavoite saavutettiin	Allekirjoitus
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
a.		
b.		
23		
24		
25		
26		
27		
28		

II. Otologia

A. Diagnostiset menetelmät

a) KLIININEN TUTKIMUS

- 1 Otoskopia
- 2 Endoskopia
- 3 Mikroskopia

b) KUULON TUTKIMINEN

- 4 Kuuloetäisyyden testaus
- 5 Äänirautakokeet
- 6 Impedanssiaudiometria
- 7 Puhdasääniaudiometria (pure tone audiometry)
- 8 Puheaudiometria
- 9 Kynnysarvon yläpuolinen audiometria (supraliminal audiometry)
- 10 Objektiivinen kuulon tutkiminen
 - a. Herätevasteaudiometria (evoked response audiometry) (ERA, BERA)
 - b. Oto-akustiset emissiot (OAE)
- 11 Pediatriinen audiologia
 - a. Seulontamenetelmät
 - b. Objektiiviset menetelmät
 - c. Psykoakustiset menetelmät

c) TASAPAINOAISTIN TUTKIMINEN

- 12 Spontaaninystagmus
- 13 Provosoitu nystagmus
 - a. Asentonystagmus
 - b. Kalorinen koe
 - c. Elektronystagmografia
 - d. Pyörivä tuoli – koe
 - e. Selkäydinrefleksit (Unterberger, Romberg)
 - f. Posturografia
 - g. Videonystagmografia

Koulutettavan tulee tuntee ja ymmärtää toimenpide/hoito

	Päivämäärä jolloin tavoite saavutettiin	Allekirjoitus
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
a.		
b.		
11		
a.		
b.		
c.		
12		
13		
a.		
b.		
c.		
d.		
e.		
f.		
g.		

d) KASVOHERMON TOIMINNAN TUTKIMINEN	
14	Tasodiagnostiikka
a.	esim. Schirmerin testi, makuaistin testit, stapedijs-refleksi
15	Neurofysiologinen testaus
a.	Hermostimulaatiotestit (esim. MST, NMG (ENoG), TFR)
b.	Elektromyografia
e) KUVANTAMISTUTKIMUSTEN TULKINTA	
16	Tavallinen röntgen, TT, MRI, angiografia
B. Ei-kirurginen hoito	
17	Lääkehoito ja/tai fysikaalinen kuntoutus:
18	Korvatulehdus
19	Kuulovammaisen kuntoutus
20	Tinnitus
21	Huimaus ja tasapainohäiriöt
22	Kasvohermon osittainen tai täydellinen halvaus
23	Postoperatiivinen hoito

		Yleinen		Vaativa
		s	i	
C. Kirurginen hoito				
24	Ohimoluun dissekointi (laboratoriossa)		X	
25	Paikallis- ja johtopuudutukset		X	
26	Korvalehtihematooman hoito		X	
27	Osteoman poisto	X		
28	Otoplastia	X		
29	Meatoplastia	X		
30	Vierasesineen poisto		X	
31	Korvakäytävän polyyppit		X	
32	Myringotomia		X	
33	Ilmastointiputket		X	
34	Myringoplastia	X		
35	Tympanotomia	X		
36	Antrotomia	X		
37	Mastoidektomia			
a.	Yksinkertainen		X	
b.	Modifioitu	X		
c.	Radikaali			X

Koulutettavan tulee tuntea ja ymmärtää toimenpide/hoito

		Päivämäärä jolloin tavoite saavutettiin	Allekirjoitus
14			
	a.		
15			
	a.		
	b.		
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			

KIRURGISTEN TAITOJEN KEHITTYMINEN

Toimenpiteiden lukumäärä	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi			Sarake 6 – Pvm jolloin pätevyys saavutettiin/kouluttajan varmennus
	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	
24																
25																
26																
27																
28																
29																
30																
31																
32																
33																
34																
35																
36																
37																
	a.															
	b.															
	c.															

	Yleinen		Vaativa
	S	i	
38 Tympanoplastia (kuuloluiden rekonstruktio)			X
39 Proteesin implantaatio			
a. Välikorvan proteesi			X
b. Luuhun ankkuroitu kuulolaite			X
c. Sisäkorvaistute			X
40 Stapedektomia / stapedotomia			X
41 Saccotomia			X
42 Neurektomia (vestibulaari-hermon sektio)			X
43 Akustikusneurinoomakirurgia			X
44 Kasvohermon kirurgia			
a. Dekompressio			X
b. Siirre			X
c. Monitorointi			X
45 Glomus-tuumorin kirurgia			X
46 Petrosektomia			X
47 Kallonpohjankirurgia (keskikuoppa) rekonstruktioilla			X
48 Epämuodostumien korjaus			
a. Korvalehti		X	
b. Fistelit		X	
c. Korvakäytävä			X
d. Välikorva			X
49 Vammojen korjaus			
a. Korvalehti		X	
b. Korvakäytävä		X	
c. Väli- ja sisäkorva mukaan lukien hermot, suonet ja temporaaliluualueen kovakalvo			X
50 Kasvainten kirurgia			
a. Korvalehti	X		
b. Korvakäytävä	X		
c. Väli- ja sisäkorva mukaan lukien hermot, suonet ja temporaaliluualueen kovakalvo			X

Toimenpiteiden lukumäärä	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi			Sarake 6 – Pvm jolloin pätevyys saavutettiin/kouluttajan varmennus
	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	
38																
39																
a.																
b.																
c.																
40																
41																
42																
43																
44																
a.																
b.																
c.																
45																
46																
47																
48																
a.																
b.																
c.																
d.																
49																
a.																
b.																
c.																
50																
a.																
b.																
c.																

III. Nenä ja nenän sivuontelot

A. Diagnostiset menetelmät

a) KLIININEN TUTKIMUS

- 1 Arviointi ja etninen variaatio
- 2 Kasvojen esteettiset mittasuhteet
- 3 Ikääntymisen vaikutukset
- 4 Etu- ja takarinoskopia
- 5 Endoskopia
- 6 Mikroskopia
- 7 Valokuvaus

b) TOIMINNAN TUTKIMUKSET

- 8 Rinomanometria
- 9 Akustinen rinometria
- 10 Hajutestit (subjektiiviset, objektiiviset)
- 11 Värekarvatoiminnan testit

c) KUVANTAMISTUTKIMUKSET

- 12 Ultraäänitutkimus (a- ja b-moodi)
- 13 Tavallinen röntgen
- 14 Kuvantamisen tulkinta
 - a. TT-tutkimus
 - b. MRI-tutkimus
 - c. Isotooppitutkimukset (scintigrafia)
 - d. Angiografia

d) ALLERGIATUTKIMUKSET

- 15 Epikutaaniset allergestit
- 16 Intrakutaaniset allergestit (Prick, Scratch)
- 17 Nenän provokaatiokokeet
- 18 Nenän sytologia
- 19 Altistuskokeet
- 20 Serologisten testien tulkinta (RAST, IgE)

B. Ei-kirurginen hoito

- 21 Lääkehoito
- 22 Spesifinen immunoterapia (siedätyshoito)
- 23 Anafylaktisen reaktion hoito

Koulutettavan tulee tuntea ja ymmärtää toimenpide/hoito

	Päivämäärä jolloin tavoite saavutettiin	Allekirjoitus
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
a.		
b.		
c.		
d.		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		

		Yleinen		Vaativa
		s	i	
C. Kirurginen hoito				
Nenä				
24	Paikallis- ja johtopuudutukset		X	
25	Nenäverenvuodon hoito		X	
a.	Tamponointi		X	
b.	Kauterisaatio		X	
26	Vierasesineen poisto		X	
27	Nenäpolyyppien poisto		X	
28	Nenäkuorikon kirurgia		X	
29	Nenämurtumien repositio		X	
30	Paiseiden aukaisu		X	
31	Nenänväliseinäkirurgia		X	
32	Septoplastian korjausleikkaus	X		
33	Väliseinän perforaation korjaus			X
34	Suljettu rinoplastia			X
35	Avoin rinoplastia			X
36	Rinoplastian korjausleikkaus			X
37	Vaikea rinoplastia			X
38	Suurentava rinoplastia			X
39	Halkiopotilaan rinoplastia			X
40	Pienentävä rinoplastia			X
41	Rinophyman leikkaus			X
42	Epämuodostumien korjaus (esim. nenäkäytävien atresia, fistelit, dermoidit, jne.)			X
43	Välittömien postoperatiivisten komplikaatioiden hoito	X		
Nenän sivuontelot				
44	Sinusten endoskopia		X	
45	Poskiontelohuuhtelu		X	
46	Endoskooppinen antrostomia		X	
47	Radikaali antrostomia (Caldwell-Luc)		X	
48	Otsaontelon trepanaatio		X	
49	Avoin otsaontelon kirurgia			X

KIRURGISTEN TAITOJEN KEHITTYMINEN

Toimenpiteiden lukumäärä	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi			Sarake 6 – Pvm jolloin pätevyys saavutettiin/kouluttajan varmennus
	a	s	i	a	s	i	A	s	i	a	s	i	a	s	i	
24																
25																
a.																
b.																
26																
27																
28																
29																
30																
31																
32																
33																
34																
35																
36																
37																
38																
39																
40																
41																
42																
43																
44																
45																
46																
47																
48																
49																

	Yleinen		Edistynyt
	S	i	
50 Externi etmoidektomia	X		
51 Endonasaalinen etmoidektomia (endoskopia, mikroskopia)		X	
52 Fronto-etmoidektomia (endoskopia)	X		
53 Kitaontelon (sphenoidi) kirurgia	X		
54 Nenän sivuonteloiden operaation korjausleikkaus			X
55 Oroantraalifistelin sulkeminen			X
56 Maksillaari tai etmoidaali valtimon sidonta			X
57 Silmäkuopan dekompressiomenetelmät			X
58 Dacryocystorhinostomia			X
59 Aivo-selkäydinnesteen vuodon hallinta			X
60 Kasvainkirurgia			
a. Maksillektomia (osittainen, täydellinen)			X
b. Lateraalinen rinotomia			X
c. Sublabiaalinen rinotomia			X
d. Anteriorisen kallonpohjan (etukuopan) "combined approach"			X
e. Orbitotomia			X
f. Simäkuopan tyhjennys			X
g. Anteriorisen kallonpohjan (etukuopan) kirurgia (kuten osteoplastinen siirre, duraplastia ja vastaavat tekniikat)			X
61 Vammojen korjaus (traumatologia)			
a. Pehmytkudosvammat		X	
b. Nenämurtumat		X	
c. Septumin hematooma		X	
d. Nenän sivuonteloiden murtumat	X		
e. Orbitan murtumat mukaan lukien "blow out"	X		
f. Poskiluun murtumat	X		
g. Näköhermon dekompressio			X
h. Anteriorisen kallonpohjan (etukuopan) rekonstruktio			X

Toimenpiteiden lukumäärä	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi			Sarake 6 – Pvm jolloin pätevyys saavutettiin/kouluttajan varmennus
	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	
50																
51																
52																
53																
54																
55																
56																
57																
58																
59																
60																
a.																
b.																
c.																
d.																
e.																
f.																
g.																
61																
a.																
b.																
c.																
d.																
e.																
f.																
g.																
h.																

IV. Kurkunpää, hengitystiet

A. DIAGNOSTISET MENETELMÄT

a) KLIININEN TUTKIMUS (aikuisilla ja lapsilla)

1	Epäsuora peililaryngoskopia
2	Tutkimus taipuisalla endoskoopilla: kurkunpää, henkitorvi, keuhkoputket, sytologinen huuhtelu
3	Stroboskopia
4	Suora laryngoskopia, mikrobiologinen näytteenotto
5	Mikrolaryngoskopia
6	Endolaryngeaalinen, endotrakeaalinen ja endobronkiaalinen biopsia

b) KUVANTAMISTULOSTEN TULKINTA

7	Ultraäänitutkimus, tavallinen röntgen, TT, MRI, PET
---	---

c) TUTKIMUKSET

8	Äänianalyysin tekniikat
9	Elektromyografia

B. Ei-kirurginen hoito

10	“Ammatillisen äänen” hoito
11	Äänen kuntoutus laryngektomian/ totaalilaryngektomian jälkeen (läppäproteesien huolto)
12	Laryngotrakeaalisen sairauden lääkehoito

		Yleinen		Vaativa
		s	i	
C. Kirurginen hoito				
13	Pinta-, paikallis- ja johtopuudutukset		X	
14	Vierasesineen poisto: kurkunpäästä, henkitorvesta, keuhkoputkista		X	
15	Endotrakeaalinen intubaatio		X	
16	Trakeotomia - trakeostomia (myös perkutaaninen)		X	
17	Trakeostomian sulkeminen		X	
18	Sormuskilpirustokalvon inkiisio eli koniotomia		X	
19	Endolaryngeaalinen, endotrakeaalinen ja bronkiaalinen laserkirurgia	X		
20	Toispuoleisen äänihuulihalvauksen kirurgia			X
21	Molemmipuoleisen äänihuulihalvauksen kirurgia			X

Koulutettavan tulee tuntea ja ymmärtää toimenpide/hoito

	Päivämäärä jolloin tavoite saavutettiin	Allekirjoitus
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		

KIRURGISTEN TAITOJEN KEHITYS

Toimenpiteiden lukumäärä	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi			Sarake 6 – Pvm jolloin pätevyys saavutettiin/kouluttajan varmennus
	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	
13																
14																
15																
16																
17																
18																
19																
20																
21																

		Yleinen		Vaativa
		s	i	
22	Fonokirurgia (ääni ja puhe)			
a.	Tukirakenteiden kirurgia (thyroplastia)			X
b.	Äänihuulten täyttö			X
c.	Botulinum-toksiinin ruiskutus			X
23	Tylpän ja avoimen laryngo-trakeaalisen vamman hoito			X
KURKUNPÄÄN JA HENGITYSTEIDEN KASVAINKIRURGIA				
24	Endoskooppinen kirurgia syövän varhaisessa vaiheessa			X
25	Endoskooppinen laserkirurgia nielu-kurkunpään kasvaimissa			X
26	Laryngektomia			
a.	Totaali			X
b.	Osittainen			X
27	Laryngo-pharyngo-oesophagectomia sisältäen siirrekorjaukset			X
28	Puheproteesimenetelmät äänen kuntoutuksessa	X		
29	Laryngo-trakeaalisen stenoosin hoito			X
30	Henkitorven ja keuhkoputken stenttaus			X
31	Trakeo-esofageaalisen fistelin korjaus aikuisilla			X
KURKUNPÄÄN JA HENGITYSTEIDEN SAIRAUDET LAPSILLA				
32	Lasten akuutin ilmatieobstruktion arviointi ja hoito		X	
SYNNYNNÄISTEN EPÄMUODOSTUMIEN KIRURGINEN HOITO				
33	Supraglottinen stenoosi			X
34	Laryngeaalinen poimu (web)			X
35	Subglottinen hemangioma			X
36	Äänihuulten halvaus			X
37	Laryngeaalinen halkio			X
38	Vaskulaarinen kompressio			X
LASTEN EI-SYNNYNNÄISTEN TILOJEN HOITO				
39	Kurkunpään papillooma			X
40	Henkitorven stenoosi			X
41	Inhalaatiovamma			X

Toimenpiteiden lukumäärä	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi			Sarake 6 – Pvm jolloin pätevyys saavutettiin/kouluttajan varmennus
	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	
22																
a.																
b.																
c.																
23																
24																
25																
26																
a.																
b.																
27																
28																
29																
30																
31																
32																
33																
34																
35																
36																
37																
38																
39																
40																
41																

V. Suuontelo, nielu ja ruokatorvi

A. Diagnostiset menetelmät

a) KLIININEN TUTKIMUS

1	Suuontelon ja suunielun inspektio ja palpaatio
2	Suuontelon, nielun ja ruokatorven arviointi taipuisalla ja jäykällä endoskoopilla, myös biopsiat, vanupuikkonäytteiden käsittely, huuhtelut ja vastaavat tekniikat
3	Makuaistin tutkiminen
4	Nielemishäiriöiden toiminnalliset tutkimukset
5	Uniapnean arvioinnin ja diagnosoinnin perusteet
6	Puheen arvioinnin ja kuntoutuksen perusteet

b) KUVANTAMISTUTKIMUSTEN TULKINTA

7	Ultraääni, perinteinen röntgen, ruokatorven varjoainekuvaus, OPG, TT, MRI
8	Nielemishäiriöiden sekä refluksin diagnoosi ja tulkinta

B. Ei-kirurginen hoito

9	Lääkehoito
10	Nielemishäiriöiden ja aspiraation kuntoutus
11	Uniapnean ja kuorsauksen konservatiivinen hoito

		Yleinen		Edistynyt
		s	i	
C. Kirurginen hoito				
12	Paikallis- ja johtopuudutukset		X	
13	Adenotomia		X	
14	Tonsillektomia		X	
15	Tonsillektomia paiseen vuoksi (hot tonsillectomy)		X	
16	Leikkauksen jälkeisen verenvuodon tyrehtyttäminen		X	
17	Paiseen avaus			
a.	Peritonsillaarinen nielupaise		X	
b.	Para- ja retropharyngeaalinen paise	X		
c.	Suunpohjan paise	X		
18	Epämuodostumien korjaus			
a.	Kielijänne		X	
b.	Ranula		X	
c.	Kystat (mukaanlukien inklusiokysta)		X	
d.	Makroglossia			X

Koulutettavan tulee tuntea ja ymmärtää toimenpide/hoito

	Päivämäärä jolloin tavoite saavutettiin	Allekirjoitus
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		

KIRURGISTEN TAITOJEN KEHITYS

Toimenpiteiden lukumäärä	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi			Sarake 6 – Pvm jolloin pätevyys saavutettiin/kouluttajan varmennus
	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	
12																
13																
14																
15																
16																
17																
a.																
b.																
c.																
18																
a.																
b.																
c.																
d.																

		Yleinen		Vaativa
		s	i	
19	Sialendoskopia			X
20	Sylkikiven poisto	X		
21	Sylkitiehyen transpositio			X
22	Litotripsia			X
23	Vierasesineen poisto	X		
24	Zenkerin divertikkelin kirurginen hoito			X
25	Endoskooppinen biopsia ja tuumorin luokitus	X		
26	Pharyngostomia			X
27	Pharyngostoman sulkeminen			X
28	Cricopharyngeaalinen myotomia			X
29	Vammojen kirurgia			
	a. Yksinkertaiset vammat		X	
	b. Vaikeat vammat			X
KASVAINKIRURGIA				
30	Suuontelon ja nielun laserkirurgia	X		
31	Kielen resektio			
	a. Osittainen glossektomia	X		
	b. Hemiglossektomia			X
	c. Totaaliglossektomia			X
32	Kielen rekonstruktio			X
33	Mikrovaskulaariset anastomoosit			X
34	Mandibulan resektio, osteosynteesi ja rekonstruktio			X
35	Pharyngotomia			X
36	Pharyngektomia			
	a. Osittainen			X
	b. Totaali			X
37	Nenänielun kasvainten kirurgia			X
38	Suunielun kasvainten kirurgia ja rekonstruktio			X
39	Huulten resektio ja plastinen rekonstruktio			
	a. Yksinkertainen		X	
	b. Vaativa	X		
40	Kuorsauksen ja obstruktiivisten uniapnea-häiriöiden kirurgia, myös radiotaajuus, UPPP, LAUP	X		

Toimenpiteiden lukumäärä	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi			Sarake 6 – Pvm jolloin pätevyys saavutettiin/ kouluttajan varmennus
	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	
19																
20																
21																
22																
23																
24																
25																
26																
27																
28																
29																
a.																
b.																
30																
31																
a.																
b.																
c.																
32																
33																
34																
35																
36																
a.																
b.																
37																
38																
39																
a.																
b.																
40																

VI. Pään ja kaulan kirurgia ja esteettiset näkökohdat

A. Diagnostiset menetelmät ja monialainen lähestyminen

a) KLIININEN TUTKIMUS

1	Aivohermojen tutkiminen
a.	Kliininen tutkimus
b.	Elektrofysiologiset tutkimukset
2	Sylkirauhasten toiminnalliset tutkimukset

3	Ohutneulabiopsia

b) KUVANTAMISTUTKIMUSTEN TULKINTA

4	Tavallinen röntgen. OPG
5	TT, MRI
6	Ultraääni ja PET
7	Hoitosuunnitelma

B. Ei-kirurginen hoito

8	Lääkehoito
9	Haavojen konservatiivinen hoito
10	Kemoterapia - sädehoito
11	Botulinumtoksiinin käyttö

		Yleinen		Vaativa
		s	i	
C. Kirurginen hoito				
12	Pinta-, infiltraatio- ja johtopuudutukset		X	
13	Haavojen hoito			
a.	Haavan aukeamisen hoito	X		
b.	Arpikudoksen hoito	X		
14	Avointen kaulavammojen hoito		X	
15	Fistelin hoito		X	

Koulutettavan on hallittava ja ymmärrettävä toimenpide/hoito

	Päivämäärä jolloin tavoite saavutettiin	Allekirjoitus
1		
a.		
b.		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		

KIRURGISTEN TAITOJEN KEHITTYMINEN

Toimenpiteiden lukumäärä	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi			Sarake 6 – Pvm jolloin pätevyys saavutettiin/kouluttajan varmennus
	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	
12																
13																
a.																
b.																
14																
15																

		Yleinen		Vaativa
		s	i	
16	Kirurginen poisto			
a.	Lateraalinen kaulakystä		X	
b.	Benignit kasvaimet	X		
c.	Fistelit	X		
17	Paiseiden avaus ja kanavointi		X	
18	Ihon kasvainten kirurgia			
a.	Hyvänlaatuiset ihon kasvaimet	X		
b.	Pahanlaatuiset ihon kasvaimet	X		
c.	Melanooman hoito	X		
19	Epämuodostumien korjaus			X
VAMMOJEN KORJAUS				
20	Kasvojen lateraali- ja keskiosan pehmytkudosvammojen hoito		X	
21	Kasvojen lateraali- ja keskiosan yhdistelmämurtojen hoito	X		
22	Osteosynteesi	X		
AIVOHERMOJEN (N.V, Nn.VII-XII) KIRURGIA				
23	Exploraatio, neurolyysi tai dekompressio			X
24	Plastinen rekonstruktio			X
KASVAINTEN DISSEKTIO				
25	Kaulan imusolmukkeiden yksinkertainen poisto		X	
26	Kauladissectio			
a.	Selektiivinen kauladissectio tasot I - III	X		
b.	Selektiivinen kauladissectio tasot I - V			X
c.	Modifioitu radikaali kauladissectio			X
d.	Radikaali kauladissectio			X
e.	Laaja (extended) kauladissectio			X
27	Pehmytkudoksen kasvaimet	X		
28	Verisuoniperäiset kasvaimet			X
29	Hermoperäiset kasvaimet			X
SYLKIRAUHASTEN KIRURGIA				
30	Leuanalussylkirauhasen poisto	X		
31	Kielenalussylkirauhasen poisto	X		
32	Pienten sylkirauhasten poisto	X		
33	Parotidektomia			
a.	Osittainen parotidektomia	X		
b.	Pinnallinen parotidektomia	X		
c.	Subtotaali parotidektomia			X
d.	Totaali parotidektomia			X
e.	Radikaali parotidektomia			X

Toimenpiteiden lukumäärä	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi			Sarake 6 – Pvm jolloin pätevyys saavutettiin/kouluttajan varmennus
	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	
16																
a.																
b.																
c.																
17																
18																
a.																
b.																
c.																
19																
20																
21																
22																
23																
24																
25																
26																
a.																
b.																
c.																
d.																
e.																
27																
28																
29																
30																
31																
32																
33																
a.																
b.																
c.																
d.																
e.																

		Yleinen		Vaativa
		s	i	
VERISUONIKIRURGIA				
34	Suonten preparointi ja sidonta		X	
35	Sisemmän kaulalaskimon suora tai epäsuora katetrusointi			X
36	Vaskulaariset siirteet			X
37	Mikrovaskulaariset anastomoosit			X
KILPIRAUHASSEN KIRURGIA				
38	Hemithyroidektomia	X		
39	Totaali thyroidektomia			X
40	Parathyroidektomia			X
41	Tason VI kauladissectio			X
PLASTIIKKAKIRURGIA JA REKONSTRUKTIIVINEN KIRURGIA				
42	Rajoitetut alueelliset liuku- ja rotaatiokielekkeet		X	
43	Vapaat ihosiirteet		X	
44	Laaja plastinen rekonstruktio			
a.	Myofaskiaaliset kielekkeet			X
b.	Myokutaanisat kielekkeet			X
c.	Mikrovaskulaariset kielekkeet			X
45	Kasvojen kirurgia			
a.	Dynaamiset lihaskielekkeet			X
b.	Staattiset toimenpiteet			X
c.	Kasvojenkohotustoimenpiteet			X
d.	Silmäluomileikkaukset			X
e.	Leuan toimenpiteet			X
46	Luun korvaaminen			X
47	Ruston korvaaminen			X
KASVOHERMON HALVAUS				
48	Luokitus		X	
49	Kultapainojen asettaminen			X
50	Temporaalilihaksen siirto			X
51	Suborbicularis oculi rasvapatjan (fat pad) kohotus			X
52	Luomiraon kavennus (tarsoraphia)	X		

Toimenpiteiden lukumäärä	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi			Sarake 6 – Pvm jolloin pätevyys saavutettiin/kouluttajan varmennus
	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	
34																
35																
36																
37																
38																
39																
40																
41																
42																
43																
44																
a.																
b.																
c.																
45																
a.																
b.																
c.																
d.																
e.																
46																
47																
48																
49																
50																
51																
52																

		Yleinen		Vaativa
		s	i	
ESTEETTISET NÄKÖKOHDAT				
83	Kasvojen ja otsan kohotus, myös endoskopia			X
54	Ylähuulen blepharoplastia			X
55	Alahuulen blepharoplastia			X
56	Otoplastia		X	
57	Genioplastia	X		
58	Rasvaimu			X
59	Ihon höyläys (facial resurfacing)			X
60	Botulinumtoksiini			X
61	Injektoitavat ja implantoitavat materiaalit ryppyihin / huulten korostamiseen			X
62	Genioplastia / mentoplastia			X
63	Kaljuuntumisen operatiivinen hoito			X

Toimenpiteiden määrä	1. vuosi			2. vuosi			3. vuosi			4. vuosi			5. vuosi			Sarake 6 – Pvm jolloin pätevyys saavutettiin
	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	a	s	i	
53																
54																
55																
56																
57																
58																
59																
60																
61																
62																
63																